

Otázky často kladené účastníkmi konzultácií

Otázky a súvisiace odpovede nemusia zohľadňovať špecifiká všetkých vysokých škôl a majú len informatívny charakter. Záväzné sú znenia štandardov pre vnútorný systém zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania, štandardov pre študijný program a štandardov pre habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov uverejnené na webovom sídle agentúry.

Aktualizácia zo dňa 14. 12. 2020.

Upravené alebo doplnené otázky a odpovede sú označené červeným.

Zosúladienie vnútorného systému a predkladanie žiadostí

OT1/1 Aký je postup a lehoty pre zosúladienie vnútorného systému zabezpečovania kvality, študijných programov a habilitačných konaní a inauguračných konaní so štandardmi?

OD1/1 Vysoká škola zosúladí vnútorný systém zabezpečovania kvality, uskutočňované študijné programy a habilitačné konania a inauguračné konania so štandardmi a o tejto skutočnosti bezodkladne informuje agentúru najneskôr do 1. 9. 2022. Vysoká škola požiada o posúdenie súladu vnútorného systému vysokej školy najneskôr do **31. 12. 2024 (po vyhlásení novely zákona č. 269/2018 Z. z. v zbierke zákonov do 31. 12. 2022).**

OT1/2 Ako môžeme zosúladiť študijné programy? Môžeme požiadať v období zosúladovania o udelenie akreditácie nového študijného programu?

OD1/2 V procese zosúladovania študijných programov so štandardmi vysoká škola môže:

1. vykonať také úkony zosúladovania študijných programov, ktoré nemajú charakter úpravy podľa § 2 písm. g) zákona č. 269/2018 Z. z. (napríklad indikovať povolania, na výkon ktorých je potrebná získaná kvalifikácia, a identifikovať sektorovo-špecifické odborné očakávania na výkon týchto povolaní; potvrdiť tieto skutočnosti vyjadreniami relevantných externých zainteresovaných strán; zosúladiť profil absolventa s týmito očakávaniami; posúdiť a schváliť študijný program v zodpovedajúcom orgáne („štruktúre“) školy a pod.);
2. upraviť uskutočňované študijné programy v rozsahu definície v § 2, písmeno g) zákona č. 269/2018 Z. z., **ak má vysoká škola právo študijný program upravovať, resp. ak získa súhlas agentúry s úpravou v prípade, že toto právo nemá;**
3. zrušiť študijný program, ak vysoká škola vyhodnotí, že nie je možné študijný program zosúladiť alebo ho vo vzťahu k poslaniu a strategickému smerovaniu ďalej nechce poskytovať (podľa zákona č. 131/2002 Z. z. zrušenie programu zapisuje do registra študijných programov vysoká škola);
4. **požiadať o udelenie akreditácie nového študijného programu (postupom podľa § 30 zákona č. 268/2018 Z. z.), pričom podávanie žiadosti o akreditáciu nového študijného programu v študijnom odbore a stupni, v ktorom má vysoká škola práva uskutočňovať študijné programy, je časovo obmedzené do 31. 12. 2020 (po vyhlásení novely zákona č. 269/2018 Z. z. v zbierke zákonov do 31. 3. 2021).**

OT1/3 Môžeme požiadať o akreditáciu nového spoločného študijného programu s inou vysokou školou?

OD1/3 Prijatím novely zákona č. 269/2018 Z. z.¹: „Agentúra do 31. decembra 2024 neodmietne žiadosť o udelenie akreditácie spoločného študijného programu z dôvodu podľa § 30 ods. 5 písm. c) zákona 269/2018, ak vysoká škola v príslušnom študijnom odbore a stupni uskutočňuje študijný program, ktorý nie je spoločným študijným programom.“ Pravidlá podávania a posudzovania žiadosti o udelenie akreditácie spoločných študijných programov agentúra poskytne v samostatnom usmernení v prvom štvrtroku 2021.

OT1/4 Môžeme samostatne upraviť všetky študijné programy?

OD1/4 Vysoká škola môže samostatne upravovať (v rozsahu definície § 2 písm. g) zákona č. 269/2018 Z. z.) len tie študijné programy, pri ktorých má rozhodnutím priznané právo udeľovať absolventom príslušného študijného programu zodpovedajúci akademický titul bez časového obmedzenia podľa § 35 ods. 1 až 3 zákona č. 269/2018 Z. z.

OT1/5 Smie vysoká škola upravovať študijný program, v ktorom mala priznané právo s časovým obmedzením z dôvodu, že išlo o nový študijný program, ale časové obmedzenie pre toto právo bolo k 30. 11. 2018 podľa § 35 ods. 5 zrušené (vyznačenie zrušenia časového obmedzenia ex off)?

OD1/5 Ak vysoká škola pri zosúladovaní takýchto študijných programov vykonáva úpravu v rozsahu definície v § 2, písm. g) zákona č. 269/2018 Z. z., nemôže tak urobiť bez predchádzajúceho súhlasu agentúry.

¹ <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=8&ID=346>

Otázky často kladené účastníkmi konzultácií

OT1/6 Ako máme postupovať pri zosúladovaní študijných programov, ktoré majú rozhodnutím priznané právo udeľovať absolventom príslušného študijného programu zodpovedajúci akademický titul s časovým obmedzením?

OD1/6 1. Ak vysokej škole vznikla povinnosť podať Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR správu o výsledku prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov, postupuje sa podľa § 35 ods. 6 zákona č. 269/2018 Z. z. v súlade s týmto rozhodnutím. Výsledok prijatých opatrení overuje agentúra podľa § 35 ods. 8 zákona č. 269/2018 Z. z.

Ak agentúra zistí, že vysoká škola po prijatí opatrení spĺňa kritériá, vyznačí zrušenie časového obmedzenia v registri študijných programov. Po zrušení časového obmedzenia podľa § 35 ods. 8 zákona č. 269/2018 Z. z. vysoká škola môže upravovať študijný program s cieľom zosúladiť ho so štandardmi.

2. Ak ide o priznanie práva s časovým obmedzením na základe overenia prijatých opatrení podľa § 35 ods. 7 zákona č. 269/2018 Z. z., vysoká škola je povinná do dňa uvedeného ako časové obmedzenie v rozhodnutí ministra školstva podať agentúre návrh úpravy študijného programu alebo oznámenie o jeho zrušení podľa § 27 ods. 4 zákona č. 269/2018 Z. z. Agentúra ďalej postupuje podľa § 27 ods. 5 až 7 zákona č. 269/2018 Z. z.

OT1/7 Ako má vysoká škola postupovať pri študijných programoch, ktoré majú rozhodnutím priznané právo s časovým obmedzením, alebo pri študijných programoch, pri ktorých bolo toto právo pozastavené, ak im vznikla povinnosť podľa § 35 ods. 7 zákona č. 269/2018 Z. z. podať agentúre návrh úpravy študijného programu? Akým spôsobom má podať agentúre návrh úpravy študijného programu?

OD1/7 Ak ide o pozastavenie študijného programu alebo o časové obmedzenie študijného programu na základe overenia prijatých opatrení podľa § 35 ods. 7 zákona č. 269/2018 Z. z., vysoká škola je povinná do lehoty uvedenej v príslušnom rozhodnutí podať agentúre návrh úpravy študijného programu alebo oznámenie o jeho zrušení podľa § 27 ods. 4 zákona č. 269/2018 Z. z.

Podľa § 27 ods. 6 zákona č. 269/2018 Z. z. agentúra udelí súhlas s podaným návrhom úpravy študijného programu, ak navrhovaná zmena vytvára predpoklad na splnenie štandardov pre študijný program. Výkonná rada vydala usmernenie, podľa ktorého predložený návrh úpravy študijného programu má vytvárať predpoklad na splnenie štandardov pre študijný program, a to najmä tej časti predmetných štandardov, ktorá upravuje požiadavky na študijný program obsahovo súvisiace s príslušným kritériom akreditácie študijných programov vydaných podľa predpisov účinných do 31. októbra 2018, ktorého nespĺnenie viedlo k časovému obmedzeniu študijného programu.

Pokiaľ bolo napr. dôvodom časového obmedzenia študijného programu neplnenie kritéria KSP-A6 (Garantovanie kvality a rozvoja študijného programu), odporúčame predložiť taký návrh úpravy študijných programov, ktorý vytvorí predpoklady najmä na plnenie tých častí štandardov pre študijný program, ktoré vecne súvisia s požiadavkami kritéria KSP-A6 (teda plnenie najmä čl. 6 a 7 štandardov pre študijný program). Pri predkladaní návrhu úpravy študijného programu je možné využiť tlačivá na predkladanie informácií o osobe s hlavnou zodpovednosťou za uskutočňovanie, rozvoj a zabezpečenie kvality študijného programu a ďalších osôb zabezpečujúcich profilové predmety a tlačivá na predkladanie výstupov tvorivých činností týchto osôb a prípadne ďalšie tlačivá analogicky podľa vzorov zverejnených na webovom sídle agentúry (<https://saavs.sk/ziadosti/ziadost-o-uvvedenie-akreditacie-studijneho-programu/>).

OT1/8 Považuje sa zmena názvu študijného programu za jeho úpravu alebo je potrebné vytvorenie nového študijného programu?

OD1/8 Úprava študijného programu v rozsahu definície v § 2 písm. g) zákona č. 269/2018 Z. z. neumožňuje zmenu názvu. Zmena názvu študijného programu si vyžaduje akreditáciu nového študijného programu podľa § 30 zákona č. 269/2018 Z. z., resp. podľa § 36 ods. 2 tohto zákona.

OT1/9 Dokedy môžeme uskutočňovať študijné programy, ktoré majú priznané právo bez časového obmedzenia, ale z dôvodu nespĺnenia nových štandardov ich budeme nútení zrušiť?

OD1/9 Do dátumu, keď vysoká škola oznámi agentúre, že zosúladiť vnútorný systém zabezpečovania kvality so štandardmi pre vnútorný systém. K tomuto termínu majú byť tieto programy zrušené v súlade so zákonom č. 131/2002 Z. z.

OT1/10 Rozumieme správne, že študijné programy zrušené vo fáze zosúladovania sa so štandardmi budeme oprávnení v budúcnosti znovu vytvárať po kladnom rozhodnutí agentúry o posúdení vnútorného systému vysokej školy?

OD1/10 Áno. Ak agentúra na základe výsledkov posúdenia vnútorného systému rozhodne o tom, že vnútorný systém a jeho implementácia sú v súlade so štandardmi pre vnútorný systém, v rozhodnutí uvedie študijné odbory a stupne, v ktorých je vysoká škola oprávnená samostatne vytvárať, uskutočňovať a upravovať študijné programy. Politiky, štruktúry a procesy vnútorného systému musia zabezpečiť súlad všetkých vytvorených študijných programov so štandardmi.

Otázky často kladené účastníkmi konzultácií

OT1/11 Predkladajú sa žiadosti o akreditáciu študijných programov v dennej a externej forme, prípadne v jazykovej mutácii spolu alebo zvlášť?

OD1/11 O akreditáciu dennej a externej formy študijného programu vysoká škola žiada v samostatnej žiadosti. To isté platí aj pre jazyk alebo jazyky uskutočňovania študijného programu. Na zefektívnenie vyplňania žiadostí o udelenie akreditácie študijného programu s inou formou alebo jazykom uskutočňovania informačný systém agentúry (IS SAAVŠ) umožňuje kopírovanie a následné editovanie žiadosti vysokej školy.

OT1/12 Ak žiadame o akreditáciu študijného programu 3. stupňa, prikladáme k žiadosti prílohy v anglickom jazyku alebo v slovenskom aj anglickom jazyku?

OD1/12 Ak agentúra rozhoduje o akreditácii študijného programu tretieho stupňa, do pracovnej skupiny výkonnej rady vymenuje predseda výkonnej rady aj najmenej jedného zahraničného posudzovateľa (§ 8 ods. 3 zákona č. 269/2018 Z. z.). Vysoká škola k žiadosti o udelenie akreditácie študijného programu 3. stupňa preto prikladá vnútornú hodnotiacu správu študijného programu a opis študijného programu v slovenskom aj v anglickom jazyku a vedecko/umelecko-pedagogické charakteristiky učiteľov zabezpečujúcich profilové predmety študijného programu a charakteristiky predkladaných výstupov tvorivých činností v slovenskom aj v anglickom jazyku.

Ak vysoká škola nepredloží vnútornú hodnotiacu správu študijného programu 3. stupňa v anglickom jazyku, v poplatku uhradí sadzbu za preklad podľa čl. 4 ods. 4 písm. h) sadzovníka poplatkov za úkony agentúry.

OT1/13 Je v tlačive VUPCH potrebné uvádzať všetky profilové predmety, za ktoré zodpovedá jeden učiteľ? Je stanovený horný limit na počet profilových predmetov jedného učiteľa?

OD1/13 Vysoká škola vo vedecko/umelecko-pedagogickej charakteristike učiteľa uvedie všetky profilové predmety, ktoré učiteľ zabezpečuje. Limit počtu profilových predmetov zabezpečovaných jedným učiteľom agentúra nestanovuje. Pravidlá na zabezpečovanie profilových predmetov alebo pôsobenie v predmetoch určuje vysoká škola vo svojich predpisoch a súvisí s pracovnou záťažou učiteľa.

OT1/14 Je potrebné tlačivo VUPCH predkladať za všetkých učiteľov (vrátane doktorandov a výskumníkov) študijného programu?

OD1/14 Vysoká škola k žiadosti o udelenie akreditácie študijného programu prikladá VUPCH osoby zodpovednej za študijný program a ďalších štyroch učiteľov (alebo dvoch, napr. pri aprobácii) zabezpečujúcich profilové predmety študijného programu. VUPCH (alebo údaje v štruktúre VUPCH) ostatných osôb podieľajúcich sa na výučbe študijného programu (vrátane doktorandov a výskumníkom) vedie vo svojom vnútornom systéme, a to v rozsahu dostatočnom na overovanie ich kompetentnosti a súladu so štandardmi pre študijný program. Tieto VUPCH vysoká škola sprístupní pracovnej skupine výkonnej rady vzdialene alebo počas posudzovania na mieste.

OT1/15 Je potrebné vyjadriť sa vo vnútornej hodnotiacej správe študijného programu ku všetkým štandardom a doložiť odkazy na dôkazy, ak predkladáme žiadosť o udelenie akreditácie nového študijného programu?

OD1/15 Vysoká škola sa pri predkladaní žiadosti o udelenie akreditácie študijného programu vo vnútornej hodnotiacej správe vyjadrí k plneniu všetkých štandardov, ktoré v čase podania žiadosti spĺňa, s uvedením odkazu na dôkazy (napr. odkaz na existujúce pravidlá posudzovania a schvaľovania študijného programu a odkaz na dôkaz preukazujúci schválenie predkladaného študijného programu). Pri štandardoch, ktorých plnenie v čase podania žiadosti nie je možné, vysoká škola vo vnútornej hodnotiacej správe uvedie postupy ich plnenia v čase uskutočňovania alebo uvedie odkaz na konkrétne ustanovenie vnútorného predpisu vysokej školy.

OT1/16 Je potrebné k opisu študijného programu priložiť všetky informačné listy predmetov študijného programu?

OD1/16 Informačné listy predmetov študijného programu patria podľa § 2 vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR č. 614/2002 Z. z. o kreditovom systéme štúdia medzi informácie, ktoré vysoká škola zverejňuje na svojom webovom sídle, resp. iným obvyklým spôsobom. Preto vysoká škola umožní pracovnej skupine výkonnej rady prístup k všetkým informačným listom predmetov predkladaného študijného programu vzdialene, príp. ich pripojí ako prílohu k žiadosti o udelenie akreditácie študijného programu.

OT1/17 Máme študijný program akreditovaný v kombinácii dvoch študijných odborov. Chceme ho priradiť len k jednému študijnému odboru. Znamená to úpravu študijného programu alebo máme požiadať o akreditáciu nového študijného programu?

OD1/17 Je potrebné požiadať o udelenie akreditácie nového študijného programu v jednom študijnom odbore. Existujúci študijný program je potrebné zrušiť, a to do termínu oznámenia zosúladenia vnútorného systému vysokej školy agentúre.

Otázky často kladené účastníkmi konzultácií

Návrh nového študijného programu

OT2/1 Akým spôsobom je možné vytvoriť rôzne cesty vo vzdelávaní (špecializácie) v rámci existujúceho študijného programu? Je možné to realizovať pridaním, modifikáciou, resp. zmenou povinných a povinne voliteľných predmetov?

OD2/1 Pri vytváraní rôznych ciest vo vzdelávaní je možné upraviť študijný program podľa § 2 písm. g) zákona č. 269/2018 Z. z. Pri úprave študijného programu je možné doplnenie alebo vypustenie povinných predmetov alebo povinne voliteľných predmetov, zmena podmienok na riadne skončenie štúdia alebo úprava informačného listu povinného predmetu alebo povinne voliteľného predmetu. Vysoká škola v študijnom programe umožní flexibilitu tvorby študijných plánov a v opise študijného programu alebo v súvisiacich predpisoch určí jasné pravidlá tvorby študijných plánov pri dosahovaní požadovaných očakávaných výstupov vzdelávania.

OT2/2 Aký podiel predmetov študijného programu alebo získaných kreditov musí byť v zhode s obsahom študijného odboru, aby bolo možné preukázať zhodu so študijným odborom?

OD2/2 Vysoká škola priradí študijný program k študijnému odboru a zdôvodní mieru obsahovej zhody, pričom sú prípustné isté interdisciplinárne presahy. Na účely preukázania zhody odporúčame, aby sa signifikantná časť kreditov získaných v študijnom programe týkala výstupov vzdelávania v príslušnom študijnom odbore.

OT2/3 V študijnom programe majú byť indikované povolania, na výkon ktorých je potrebná kvalifikácia získaná absolvovaním príslušného študijného programu. Je možné povolania identifikovať z dokumentu „Národná sústava povolanií“?

OD2/3 Pravidlá pre identifikáciu povolanií stanoví vysoká škola vo svojom vnútornom systéme podľa špecifík študijného odboru a súvisiacich sektorov hospodárstva. Okrem uvedeného zdroja je možné použiť napr. Štatistickú klasifikáciu zamestnaní SK ISCO-08. Pre potvrdenie súladu získanej kvalifikácie s požiadavkami na výkon identifikovaných povolanií vysoká škola preukáže súhlasné vyjadrenia (súhlasné stanovisko) relevantných zainteresovaných strán.

OT2/4 Čo sú prenositeľné spôsobilosti?

OD2/4 Prenositeľné (tiež nazývané ako prierezové alebo kľúčové) sú spôsobilosti, ktoré nie sú špecificky viazané na konkrétnu prácu alebo profesiu, ale dajú sa použiť a ďalej rozvíjať v rozličných situáciách a podmienkach. Ide napr. o komunikačné schopnosti, matematické zručnosti, organizačné zručnosti, digitálne zručnosti, analytické schopnosti, interpersonálne schopnosti, kreativitu a schopnosť abstraktného myslenia, schopnosť kritického myslenia, mentorské a supervízne schopnosti, podnikateľské zručnosti a podobne. Kľúčové kompetencie obsahuje aj odporúčanie Rady Európskej únie (2018/C 189/01/).

Schvaľovanie študijných programov

OT3/1 Je potrebné, aby príslušné grémium vysokej školy posúdilo a schválilo súlad všetkých študijných programov, ktoré chceme ďalej uskutočňovať, so štandardmi?

OD3/1 Áno. K termínu oznámenia súladu vnútorného systému agentúre sa očakáva, že všetky uskutočňované študijné programy plnia štandardy pre študijný program vrátane čl. 3 týchto štandardov: „Študijný program je schválený v súlade s formalizovanými procesmi vnútorného systému a je zaručené nezávislé, nezaujaté, objektívne, odborne fundované, transparentné a spravodlivé posúdenie a schválenie študijného programu...“.

OT3/2 Môže mať grémium vysokej školy na posudzovanie a schvaľovanie študijných programov kompetencie na zrušenie študijných programov?

OD2/2 Postupy a kompetencie príslušnej štruktúry (grémia) pri posudzovaní a schvaľovaní študijných programov, periodickom schvaľovaní študijných programov a rušení študijných programov stanoví vysoká škola vo svojom vnútornom systéme.

OT3/3 Aké zloženie má mať štruktúra (grémium) na posudzovanie a schvaľovanie študijných programov? Je potrebné, aby na zachovanie neustrannosti boli členmi len osoby mimo vysokej školy?

OD3/3 Pravidlá na zloženie štruktúr (grémii) na posudzovanie a schvaľovanie študijných programov, vrátane nominácie, výberu a mandátu ich členov a pravidiel ich účasti na procese posudzovania a schvaľovania študijných programov, stanoví vysoká škola vo svojom vnútornom systéme. Osoby posudzujúce študijný program a osoby schvaľujúce študijný program majú byť iné ako osoby, ktoré pripravujú návrh študijného programu. Skúma a eliminuje sa akýkoľvek konflikt záujmov medzi osobami posudzujúcimi a schvaľujúcim študijný program a osobami, ktoré sú zainteresované na študijnom programe. Nie je nutné, aby členmi uvedených grémii boli len osoby mimo vysokej školy. Účasť neustranných osôb, t. j. osôb bez akejkoľvek väzby na inštitúciu, však významne posilní dôveru vo výsledok schvaľovania a v kvalitu poskytovaného vzdelávania.

Otázky často kladené účastníkmi konzultácií

Súčasťou štruktúr na posudzovanie a následné schvaľovanie študijných programov majú byť a účasť v procese posudzovania a schvaľovania študijného programu majú mať aj zástupcovia externých zainteresovaných strán študijného programu.

OT3/4 Na akú dobu sa odporúča „interná akreditácia“ alebo „reakreditácia“ študijných programov?

OD3/4 Vysoká škola vo svojom vnútornom systéme sama nastaví pravidlá a cyklus schvaľovania („internej akreditácie“) a periodického schvaľovania („reakreditácie“) študijných programov a podmienky platnosti schválenia. Odporúčame však procesy zosúladiť s čl. 11 ods. 5 štandardov pre študijný program: „Študijný program je periodicky schvaľovaný v súlade s formalizovanými procesmi vnútorného systému v perióde zodpovedajúcej štandardnej dĺžke štúdia.“

Učenie sa, vyučovanie orientované na študenta

OT4/1 Čo presne sa myslí pod flexibilitou trajektórií učenia sa a dosahovania výstupov vzdelávania (kombinácia a podiel povinne voliteľných a výberových predmetov)?

OD4/1 Flexibilita súvisí s možnosťami študenta zvoliť si cestu v štúdiu pri dosahovaní jednotlivých cieľov a výstupov vzdelávania a s tvorbou študijného plánu v súlade s pravidlami študijného programu. Tiež súvisí s flexibilitou metód vzdelávania a tempa štúdia podľa potrieb študenta a s možnosťami absolvovať časť vzdelávania mimo vysokej školy na domácich a zahraničných inštitúciách. Vysoká škola by mala vytvoriť politiky pre zvyšovanie flexibility v štúdiu a podporovať autonómiu študenta pri dosahovaní cieľov vzdelávania.

Učiteľia

OT6/1 Ak profilové študijné predmety štandardne zabezpečujú vysokoškolskí učiteľia vo funkcii profesora alebo vo funkcii docenta, je potrebné mať pri predmetoch „garanta“ predmetu?

OD6/1 „Učiteľ zabezpečujúci predmet“ je jedným z učiteľov predmetu. Je zodpovedný za predmet, vedie prednášky a iné ťažiskové vzdelávacie činnosti predmetu a zodpovedá za činnosti zabezpečovania kvality v predmete a rozvoj predmetu tak, aby boli dosahované požadované výstupy vzdelávania študijného programu (čl. 27 Metodiky na vyhodnocovanie štandardov, bod 40). Tento učiteľ je štandardne vo funkcii profesora alebo vo funkcii docenta.

OT6/2 Prosíme objasniť, či sa pod profilovým študijným predmetom chápe len povinný predmet, alebo by to mohol byť aj predmet povinne voliteľný.

OD6/2 Môže ním byť aj povinne voliteľný predmet, ktorý zásadným spôsobom prispieva k dosiahnutiu profilu absolventa, teda k dosahovaniu cieľov a výstupov vzdelávania študijného programu.

OT6/3 Podľa čoho sa posudzuje, ktorý odbor je súvisiaci odbor v príslušnej oblasti posudzovania vymedzenej študijným programom?

OD6/3 Súvisiaci odbor slúži na pokrytie opodstatnených interdisciplinárnych presahov v príslušnej oblasti posudzovania. V prípade oblasti posudzovania vymedzenej študijným programom je relevantnosť posudzovaná vzhľadom na výstupy vzdelávania študijného programu a profilové predmety, ktoré príslušný učiteľ zabezpečuje.

OT6/4 Ak sa ten istý študijný program uskutočňuje na dvoch miestach v Bratislave a v Košiciach. Predpokladáme, že na personálnom zabezpečení sa môžu podieľať na oboch miestach tí istí ľudia.

OD6/4 Nie, pre každé sídlo je potrebné osobitné personálne zabezpečenie.

OT6/5 Čo znamená udržateľnosť personálneho zabezpečenia profilových predmetov študijného programu z hľadiska vekovej štruktúry učiteľov? Môžu byť medzi učiteľmi zabezpečujúcimi profilové predmety osoby nad 70 rokov?

OD6/5 Vysoká škola vo svojom vnútornom systéme vytvorí také pravidlá, ktoré zabezpečia udržateľnosť a kontinuitu personálneho zabezpečenia profilových predmetov študijného programu. Tomu zodpovedá veková štruktúra učiteľov a plánované nástupníctvo na pozíciách učiteľov zabezpečujúcich profilové predmety, osobitne ak profilové predmety zabezpečujú učiteľia v pred dôchodkovom alebo dôchodkovom veku.

Nie je prípustná diskriminácia z dôvodu veku pri obsadzovaní pracovných miest učiteľov profilových predmetov osobami nad 70 rokov primerane s ohľadom na ust. § 77 ods. 6 zákona č. 131/2002 Z. z.

Vysoká škola vo svojom vnútornom systéme sleduje ukazovateľ veku učiteľov profilových predmetov (Metodika na vyhodnocovanie štandardov čl. 17 ods. 3 písm. e).

Otázky často kladené účastníkmi konzultácií

OT6/6 Môžu byť medzi učiteľmi zabezpečujúcimi profilové predmety aj osoby bez titulu docent alebo profesor?

OD6/6 Podľa čl. 6 ods. 3 štandardov pre študijný program profilové predmety štandardne zabezpečujú vysokoškolskí učitelia vo funkcii profesora alebo vo funkcii docenta.

Obsadzovanie funkcie docenta a funkcie profesora upravujú ust. § 75 a § 77 zákona č. 131/2002 Z. z. Kvalifikačným predpokladom na obsadenie funkcie profesora je splnenie kritérií vyplývajúcich z požadovanej úrovne kritérií na získanie titulu profesor príslušnej vysokej školy v štandardoch pre habilitačné konanie a inauguračné konanie. Kvalifikačným predpokladom na obsadenie funkcie docenta je splnenie kritérií vyplývajúcich z požadovanej úrovne kritérií na získanie titulu docent v štandardoch pre habilitačné konanie a inauguračné konanie podľa osobitného predpisu.

V súčasnosti platná úprava zákona č. 131/2002 v ust. § 77 ods. 6 zákona č. 131/2002 Z. z. obmedzuje dobu obsadenia funkcie docenta a profesora osobou bez titulu na dobu určitú (spolu najdlhšie na tri roky), v ktorej sa zohľadňujú pracovné pomery na všetkých verejných vysokých školách, štátnych vysokých školách a súkromných vysokých školách; súbežné pracovné pomery sa zohľadňujú každý samostatne.

OT6/7 Môžu byť akademickí funkcionári (dekani a rektori) osobami zodpovednými za rozvoj a zabezpečovanie kvality študijných programov alebo osobami zodpovednými za rozvoj a kvalitu odboru habilitačného a inauguračného konania, aj keď nemajú profesorské alebo docentské úväzky na ustanovený týždenný pracovný čas?

OD6/7 Môžu. Podstatné je, že majú s vysokou školou pracovný pomer na ustanovený týždenný pracovný čas.

OT6/8 Musí vysoká škola vo výberovom konaní od uchádzača na obsadenie funkcie „docent“ na umeleckej vysokej škole, ktorý neabsolvoval habilitačné konanie, požadovať doklad o absolvovanom 3. stupni štúdia, alebo toto nie je podmienkou?

OD6/8 Kvalifikačným predpokladom na obsadenie funkcie docenta podľa § 75 ods. 4 zákona č. 131/2002 Z. z. je splnenie kritérií vyplývajúcich z požadovanej úrovne kritérií na získanie titulu docent v štandardoch pre habilitačné konanie a inauguračné konanie podľa § 23 ods. 7 zákona č. 269/2018 Z. z.

Podľa čl. 6 ods. 2 písm. a) štandardov pre habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov kritériá vysokej školy na získanie titulu docent od uchádzača vyžadujú vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa.

Vysoká škola preto zosúladí kritériá na získanie titulu docent so štandardami, doplní požiadavku vysokoškolského vzdelania tretieho stupňa a vo výberovom konaní od uchádzača na obsadenie funkcie „docent“ požaduje vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa.

OT6/9 Môže vysoká škola akceptovať čiastočné nespĺnenie požadovaných kritérií vysokej školy na získanie titulu docent z oblasti pedagogickej praxe u uchádzačov, ktorí neabsolvovali habilitačné konanie, ak spĺňajú úroveň rozsahu, intenzity, kvality a uznania ich vedeckej, umeleckej a inej tvorivej činnosti, akú vysoká škola vyžaduje od uchádzačov o titul docent (profesor) v príslušnom odbore habilitačného konania a inauguračného konania?

OD6/9 Kvalifikačným predpokladom na obsadenie funkcie docenta podľa § 75 ods. 4 zákona č. 131/2002 Z. z. je splnenie kritérií vyplývajúcich z požadovanej úrovne kritérií na získanie titulu docent v štandardoch pre habilitačné konanie a inauguračné konanie podľa § 23 ods. 7 zákona č. 269/2018 Z. z.

Podľa čl. 6 ods. 2 písm. c) štandardov pre habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov kritériá vysokej školy na získanie titulu docent od uchádzača vyžadujú aj prax a výsledky v plnení úloh v oblasti vysokoškolského vzdelávania v rozsahu, štruktúre a kvalite zodpovedajúcej medzinárodným zvyklostiam a osobitostiam v príslušnom odbore habilitačného konania a inauguračného konania. Súčasne štandard pre habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov v čl. 6 ods. 6 požadujú úroveň kritérií vysokej školy na získanie titulu docent, akú vysoká škola vyžadovala od uchádzačov o titul docent v príslušnom odbore habilitačného konania a inauguračného konania v období pred nadobudnutím platnosti štandardov, ale len v oblasti vedeckej, umeleckej a inej tvorivej činnosti. Vysoká škola musí od uchádzača vo výberovom konaní na obsadenie funkcie „docent“ požadovať prax a výsledky v plnení úloh v oblasti vysokoškolského vzdelávania podľa kritérií na získanie titulu docent príslušnej vysokej školy. Môže však prispôsobiť kritériá na získanie titulu v tejto oblasti zvyklostiam a osobitostiam v príslušnom odbore.

Tvorivá činnosť vysokej školy

OT7/1 Ako máme rozumieť obsahovo nadväzujúcim študijným programom pri uplatňovaní súbehu pri preukazovaní úrovne tvorivej činnosti? Koľko študijných programov na jednotlivých stupňoch môžeme zaradiť do jednej oblasti posudzovania vymedzenej študijným programom?

OD7/1 Do oblasti posudzovania vymedzenej študijným programom môžete zaradiť len jeden študijný program na každom stupni (jeden ŠP I. stupňa, jeden ŠP II. stupňa a jeden ŠP III. stupňa), a to za predpokladu, že sú uskutočňované na tej istej súčasti a v tom istom sídle. Tým nie sú dotknuté iné prípustné súbehy v zmysle čl. 7 ods. 3 písm. b – h) štandardov pre študijný program.

Otázky často kladené účastníkmi konzultácií

OT7/2 Aký je najnižší percentuálny podiel na výstupe predkladanom za jedného z piatich učiteľov zabezpečujúcich profilové predmety v prípade spoluautorstva troch, štyroch a piatich spoluautorov?

OD7/2 Metodika hodnotenia tvorivých činností neuvažuje s limitmi percentuálnych podielov. Podľa Metodiky na vyhodnocovanie štandardov:

- pri výstupoch s viacerými autormi je výstup možné priradiť k osobe, ktorá má preukázateľne významný autorský vklad na jeho vytvorení (čl. 22 ods. 4 metodiky). Vysoká škola v prípade výstupov s viacerými autormi prikladá v podkladoch aj charakteristiku autorského vkladu hodnotenej osoby.
- vysoká škola predkladá jeden a ten istý výstup v rámci príslušnej oblasti posudzovania len jedenkrát (čl. 22 ods. 5 metodiky). Oblasť posudzovania je vymedzená študijným programom, samostatne posudzovanou aprobáciou alebo translatologickým/učiteľským základom alebo odborom habilitačného konania a inauguračného konania.
- v prípade výstupov s viacerými autormi je možné ten istý výstup predložiť agentúre a pripísať ďalším osobám v iných hodnoteniach tvorivej činnosti, najviac však trikrát (čl. 22 ods. 6 metodiky).

OT7/3 Na našej vysokej škole rozvíjame v jednom študijnom odbore niekoľko študijných programov všetkých troch stupňov. Máme učiteľov profilových predmetov, ktorí pôsobia vo viacerých z nich. Môžeme tieto osoby zaradiť do hodnotenia v rámci viacerých oblastí posudzovania úrovne tvorivej činnosti vymedzených študijným programom, ak tieto osoby dokážu predložiť dostatočný počet výstupov tvorivej činnosti – napr. 5 výstupov pre jednu oblasť posudzovania a 5 iných výstupov pre druhú oblasť posudzovania?

OD7/3 Nie. Jedna a tá istá osoba môže byť zaradená len do jednej oblasti posudzovania jedného študijného programu. To však nie je prekážkou, aby zabezpečovala profilový predmet v ďalších študijných programoch. Vysoká škola však nemôže predložiť výstupy tejto osoby v oblastiach hodnotenia vymedzených týmito ďalšími programami.

OT7/4 Na našej vysokej škole uskutočňujeme učiteľské kombinačné študijné programy. Podľa štandardov máme preukázať aktivizovanie učiteľov profilových predmetov osobitne pre každú aprobáciu a osobitne pre učiteľský základ. Je možné osoby zabezpečujúce profilové predmety učiteľského základu využiť aj pre oblasť posudzovania úrovne tvorivej činnosti v aprobácii pedagogika alebo v aprobácii psychológia?

OD7/4 Nie. V prípade učiteľov profilových predmetov v učiteľskom základe tento súbeh nie je možný. Osobu je možné zaradiť buď do oblasti posudzovania pre učiteľský základ, alebo do oblasti posudzovania pre aprobáciu.

OT7/5 Na našej vysokej škole uskutočňujeme prekladateľské kombinačné študijné programy. Podľa štandardov máme preukázať aktivizovanie učiteľov profilových predmetov osobitne pre každú aprobáciu a osobitne pre translatologický základ. Je možné osoby zabezpečujúce profilové predmety translatologického základu využiť aj pre oblasť posudzovania úrovne tvorivej činnosti v aprobácii?

OD7/5 Nie. V prípade učiteľov profilových predmetov v translatologickom základe tento súbeh nie je možný. Osobu je možné zaradiť buď do oblasti posudzovania pre translatologický základ, alebo do oblasti posudzovania pre aprobáciu.

OT7/6 Na našej vysokej škole plánujeme vymedziť oblasť posudzovania pre študijný program tretieho stupňa odborová didaktika v študijnom odbore Učiteľstvo a pedagogické vedy. Výstupy tvorivej činnosti predloží 5 osôb, ktoré majú predpoklady preukázať významnú medzinárodnú úroveň výsledkov tvorivej činnosti v tomto študijnom odbore. Môže sa na tieto osoby uplatniť súbeh v zmysle čl. 7 ods. 3 písm. a) štandardov pre študijný program a môžu byť považované aj za osoby preukazujúce výsledky tvorivej činnosti za učiteľský základ?

OD7/6 Áno, avšak len za predpokladu, že učiteľský základ a príslušný študijný program tretieho stupňa sa uskutočňujú na tej istej súčasti a v tom istom sídle. Tým nie je dotknuté poskytovanie učiteľského základu pre iné súčasti v tom istom sídle.

OT7/7 Na našej vysokej škole uskutočňujeme aprobáciu slovenský jazyk a literatúra v učiteľských kombinačných študijných programoch na dvoch súčastiach v tom istom sídle. Bude nám postačovať predložiť 15 výstupov tvorivej činnosti, čiže vymedziť jednu oblasť posudzovania pre obidve súčasti?

OD7/7 Nie, nebude to stačiť. Pre každú súčasť, na ktorej sa táto aprobácia uskutočňuje, je potrebné aktivizovať osobitnú skupinu učiteľov profilových predmetov a predložiť ich najvýznamnejšie výstupy.

OT7/8 Bude možné akreditovať jednopredmetové učiteľské študijné programy a ak áno, za akých podmienok?

OD7/8 Áno, bude to možné, avšak nebudú sa posudzovať ako učiteľské kombinačné študijné programy. Budú musieť mať osobitné zabezpečenie 5 učiteľmi profilových predmetov. Títo učelia nebudú môcť byť zaradení do oblasti posudzovania úrovne tvorivej činnosti pre učiteľský základ v učiteľských kombinačných študijných programoch. Bude sa na nich však môcť aplikovať súbeh s aprobáciou, ak táto bude uskutočňovaná na tej istej súčasti vysokej školy a v tom istom sídle. Ďalší súbeh v zmysle čl. 7 ods. 3 písm. a) štandardov pre študijný program sa už nebude dať uplatniť.

Otázky často kladené účastníkmi konzultácií

OT7/9 Ako môžeme kombinovať súbegy pri vymedzovaní oblastí posudzovania?

OD7/9 Na ilustráciu uvádzame fiktívne modelové príklady uplatnenia prípustných súbehov. Tieto súbegy sú prípustné za predpokladu, že všetky uvedené študijné programy alebo časti študijných programov sa uskutočňujú na tej istej súčasti vysokej školy a v tom istom sídle, identifikované osoby zabezpečujú profilové predmety študijných programov a predložené výstupy tvorivej činnosti sa vzťahujú k výstupom vzdelávania:

MODEL A:

- bakalársky študijný program ruský jazyk a kultúra v ŠO Filológia
- magisterský študijný program ruský jazyk a kultúra v ŠO Filológia
- doktorandský študijný program rusistika v ŠO Filológia
- aprobácia bakalárskeho učiteľského kombinačného študijného programu ruský jazyk a literatúra
- aprobácia magisterského učiteľského kombinačného študijného programu ruský jazyk a literatúra
- aprobácia bakalárskeho prekladateľského kombinačného študijného programu ruský jazyk
- aprobácia magisterského prekladateľského kombinačného študijného programu ruský jazyk
- časť bakalárskeho študijného programu v kombinácii dvoch študijných odborov **ruský jazyk** – (politológia)
- časť magisterského študijného programu v kombinácii dvoch študijných odborov **ruský jazyk** – (politológia)
- časť magisterského spoločného študijného programu rusistika
- časť magisterského spoločného študijného programu rusistika

MODEL B:

- bakalársky študijný program biológia v ŠO Biológia
- magisterský študijný program biológia v ŠO Biológia
- doktorandský študijný program biológia v ŠO Biológia
- aprobácia bakalárskeho učiteľského kombinačného študijného programu biológia
- aprobácia magisterského učiteľského kombinačného študijného programu biológia
- časť bakalárskeho študijného programu v kombinácii dvoch študijných odborov **biológia** – (chémia)
- časť magisterského študijného programu v kombinácii dvoch študijných odborov **biológia** – (chémia)
- časť bakalárskeho spoločného študijného programu biológia
- časť magisterského spoločného študijného programu biológia

MODEL C:

- bakalársky študijný program učiteľstvo hudby (jednopredmetové) v ŠO Učiteľstvo a pedagogické vedy
- magisterský študijný program učiteľstvo hudby (jednopredmetové) v ŠO Učiteľstvo a pedagogické vedy
- doktorandský študijný program didaktika hudobnej výchovy v ŠO Učiteľstvo a pedagogické vedy
- aprobácia bakalárskeho učiteľského kombinačného študijného programu hudobná výchova
- aprobácia magisterského učiteľského kombinačného študijného programu hudobná výchova

MODEL D:

- doktorandský študijný program didaktika geografie v ŠO Učiteľstvo a pedagogické vedy
- aprobácia bakalárskeho učiteľského kombinačného študijného programu geografia
- aprobácia magisterského učiteľského kombinačného študijného programu geografia

MODEL E:

- doktorandský študijný program odborová didaktika v ŠO Učiteľstvo a pedagogické vedy
- učiteľský základ bakalárskeho učiteľského kombinačného študijného programu
- učiteľský základ magisterského učiteľského kombinačného študijného programu

MODEL F:

- doktorandský študijný program prekladateľstvo a tlmočníctvo v ŠO Filológia
- translatologický základ bakalárskeho prekladateľského kombinačného študijného programu
- translatologický základ magisterského prekladateľského kombinačného študijného programu

OT 7/10 Je potrebné, aby skupina učiteľov predkladala rovnaké výstupy tvorivej činnosti pri využití súbehov podľa čl. 7 ods. 3 štandardov pre študijný program?

OF 7/10 Áno. Ide o jednu oblasť hodnotenia tvorivých činností vymedzenú študijným programom s možnými súbehmi, preto je potrebné predložiť za všetky študijné programy v príslušnej oblasti hodnotenia rovnaké výstupy tvorivých činností.

Otázky často kladené účastníkmi konzultácií

OT7/11 Ako bude hodnotená úroveň výstupu tvorivej činnosti; podľa počtu ohlasov na výstup, databáz, v ktorých je výstup a ohlasy registrované, kvartilov, IF, typu časopisu, zborníka a podobne?

OD7/11 Uvedené kvantitatívne charakteristiky poskytujú členom pracovnej skupiny istý kontext výstupu, no nie sú postačujúce pre hodnotenie úrovne tvorivých činností. Každý výstup je členmi pracovnej skupiny v súlade s Metodikou na vyhodnocovanie štandardov (časť V.) skúmaný holisticky (kvalitatívne). Je skúmaná miera, akou výstup prispieva k porozumeniu a znalostiam v príslušnom odbore (originalita výstupu); miera, akou výstup demonštruje intelektuálnu koherenciu a integritu a adoptuje robustné a vhodné koncepcie, analýzy, zdroje, teórie, metodiky skúmania (rigoróznosť výstupu), a účinok výstupu na externé prostredie, na hospodárstvo, spoločnosť, kultúru atď., ako aj na vzdelávacie činnosti a študentov (vplyv výstupu).

Priebežné monitorovanie, periodické hodnotenie a periodické schvaľovanie študijného programu

OT11/1 Čo možno rozumieť pod periodickým schvaľovaním študijného programu v perióde zodpovedajúcej štandardnej dĺžke štúdia. Znamená to, že v rámci „internej akreditácie“ bude potrebné študijné programy schvaľovať znovu, alebo to znamená externé posudzovanie?

OD11/1 Vysoká škola sa po prvotnom posúdení a schválení študijného programu pravidelne ubezpečuje, že vytvorený študijný program je uskutočňovaný v súlade so štandardmi a pravidlami vnútorného systému a študenti dosahujú požadované ciele a výstupy vzdelávania. Rozsah a postup prvotného aj následného posudzovania a schvaľovania študijných programov určí vysoká škola vo svojom vnútornom systéme.

OT11/2 V našom vnútornom systéme hodnotíme študijné programy s ročnou periodicitou. Je odporúčaná perióda na hodnotenie vnútorného systému?

OD11/2 Odporúčame periódu hodnotenia vnútorného systému zosúladiť s cyklom dohľadu nad vnútorným systémom zabezpečovania kvality vysokej školy, ktorý agentúra vykonáva raz za 2 roky.

Habilitačné a inauguračné konania

OTHI/1 Počas zosúladzovania vnútorného systému chceme niektoré odbory habilitačného konania a inauguračného konania zrušiť. Ako máme postupovať v konaniach v týchto odboroch? Ako postupovať pri zrušení odboru HIK?

ODHI/1 Vysoká škola môže oznámiť agentúre, že nemá predpoklady na splnenie štandardov pre habilitačné konanie a inauguračné konanie v príslušnom odbore habilitačného konania a inauguračného konania. Túto skutočnosť má oznámiť agentúre skôr, ako agentúra oznámi, že zosúladiť svoj vnútorný systém so štandardmi pre vnútorný systém. Agentúra na základe tohto oznámenia môže začať konanie o odňatí akreditácie habilitačného konania a inauguračného konania v príslušnom odbore.

Habilitačné konania a inauguračné konania sa môžu uskutočňovať až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia agentúry o odňatí akreditácie habilitačného konania a inauguračného konania v príslušnom odbore habilitačného konania a inauguračného konania. Ak sú v tomto čase ešte neukončené habilitačné a inauguračné konania, potom sa všetky zastavujú.

OTHI/2 Môže vysoká škola požiadať o udelenie akreditácie celouniverziténeho habilitačného konania a inauguračného konania?

ODHI/2 O udelenie akreditácie habilitačného konania a inauguračného konania môže požiadať vysoká škola, ktorá je oprávnená vytvárať študijné programy (§ 31 ods. 1 zákona č. 269/2018). Teda až po posúdení súladu vnútorného systému a zrušení obmedzenia vytvárať študijné programy.

Ak sa študijný program v študijnom odbore, ku ktorému je priradený odbor habilitačného konania a konania na vymenúvanie profesorov (ďalej len „príslušný študijný odbor“), uskutočňuje na fakulte, žiadosť o habilitačné konanie a inauguračné konanie sa podáva na fakulte a konanie prebieha na fakulte (§ 1 ods. 1 vyhlášky č. 246/2019 Z. z.).

OTHI/3 Akými pravidlami sa máme riadiť pri začatých konaniach v období zosúladzovania habilitačného konania a inauguračného konania? Máme napr. pri prebiehajúcich konaniach vyžadovať od uchádzača písomné referencie od popredných zahraničných odborníkov?

ODHI/3 Začaté konania sa dokončia podľa doterajších postupov a kritérií.

OTHI/4 Môže byť medzi osoby zabezpečujúce odbor habilitačného konania a inauguračného konania zaradený pracovník na pozícii výskumník?

ODHI/4 Nie. Z osôb personálne zabezpečujúcich odbor habilitačného konania a inauguračného konania majú byť aspoň dve vo funkcii profesora s titulom profesor a ďalšie osoby aspoň vo funkcii docenta s titulom docent.

Otázky často kladené účastníkmi konzultácií

OTHI/5 Môžu personálne zabezpečiť odbor habilitačného konania a inauguračného konania učiteľia z viacerých fakúlt?

ODHI/5 Áno, ak nemajú ďalšiu zodpovednosť za rozvoj a zabezpečovanie kvality habilitačného konania a inauguračného konania na rovnakej alebo inej vysokej škole.